

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

DEPARTAMENT BUDŻETU I FINANSÓW

KBF.430.011.2017

Nr ewid. 75/2017/P/17/001/KBF

Informacja
o wynikach kontroli
wykonania budżetu państwa w 2016 r.
w części 70 – Komisja Nadzoru Finansowego

Warszawa maj 2017 r.

Misja *Najwyższej Izby Kontroli jest dbałość o gospodarność i skuteczność w służbie publicznej dla Rzeczypospolitej Polskiej*

Wizja *Najwyższej Izby Kontroli jest cieszący się powszechnym autorytetem najwyższy organ kontroli państwowej, którego raporty będą oczekiwanym i poszukiwanym źródłem informacji dla organów władzy i społeczeństwa*

**Informacja
o wynikach kontroli
wykonania budżetu państwa w 2016 r.
w części 70 – Komisja Nadzoru Finansowego**

Dyrektor Departamentu
Budżetu i Finansów

Stanisław Jarosz

Zatwierdzam:

Krzysztof Kwiatkowski

Prezes
Najwyższej Izby Kontroli

Warszawa, 18. 05. 2017 r.

Najwyższa Izba Kontroli
ul. Filtrowa 57
02-056 Warszawa
tel./fax: 22 444 50 00
www.nik.gov.pl

Spis treści

I. Wprowadzenie	4
II. Ocena kontrolowanej działalności.....	5
1. Ocena ogólna	5
2. Uwagi i wnioski.....	6
III. Wyniki kontroli wykonania budżetu państwa w części 70 – Komisja Nadzoru Finansowego	7
1. Dochody budżetowe	7
2. Wydatki budżetu państwa.....	8
3. Sprawozdania.....	10
IV. Informacje dodatkowe	12
Załączniki	13

I. Wprowadzenie

Komisja Nadzoru Finansowego (dalej: KNF) jest centralnym organem administracji publicznej, sprawującym nadzór nad rynkiem finansowym. Nadzorem objęty jest rynek bankowy, ubezpieczeniowy, kapitałowy, fundusze emerytalne, instytucje płatnicze, agencje ratingowe, spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe i Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa. W skład Komisji wchodzi Przewodniczący, dwóch Zastępców Przewodniczącego, ministrowie właściwi do spraw instytucji finansowych, gospodarki i zabezpieczenia społecznego albo ich przedstawiciele, Prezes Narodowego Banku Polskiego albo delegowany przez niego członek Zarządu Narodowego Banku Polskiego oraz przedstawiciel Prezydenta RP. Komisja i Przewodniczący Komisji wykonują zadania przy pomocy Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego. W układzie zadaniowym budżetu państwa cele działania KNF i UKNF zostały ujęte w zadaniu *Nadzór nad rynkiem finansowym*.

Celem kontroli była ocena wykonania ustawy budżetowej na rok 2016¹ w części 70 – Komisja Nadzoru Finansowego.

Zakres kontroli obejmował:

- wykonanie dochodów budżetowych (analiza porównawcza z dochodami roku poprzedniego);
- wykonanie wydatków budżetu państwa, w tym efekty wykazywane w sprawozdawczości dotyczącej budżetu w układzie zadaniowym;
- prawidłowość sporządzenia rocznych sprawozdań budżetowych za rok 2016 oraz sprawozdań za IV kwartał 2016 r. w zakresie operacji finansowych.

Zrealizowane w 2016 r. w części 70 dochody wyniosły 128.031,8 tys. zł (co stanowiło 0,04% dochodów budżetu państwa zrealizowanych w 2016 r.), a wydatki budżetu państwa 201.279,3 tys. zł (co stanowiło 0,06% wydatków budżetu państwa w 2016 r.). W części tej nie realizowano zadań finansowanych z budżetu środków europejskich.

Kontrola została przeprowadzona na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli².

¹ Ustawa budżetowa na rok 2016 z dnia 25 lutego 2016 r. (Dz.U. poz. 278, ze zm.)

² Dz.U. z 2017 r. poz. 524.

II. Ocena kontrolowanej działalności

1. Ocena ogólna³

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2016 r. w części 70 – Komisja Nadzoru Finansowego.

W wyniku kontroli 18,6% zrealizowanych w części 70 wydatków budżetu państwa stwierdzono, że zostały one poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi, określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁴ (dalej ufp) i aktach wykonawczych. Nie stwierdzono niecelowego i niegospodarnego wydatkowania środków publicznych.

Pozytywną ocenę uzasadnia także osiągnięcie celów prowadzonej działalności zaplanowanych w układzie zadaniowym wydatków. Przewodniczący KNF rzetelnie, zgodnie z art. 175 ust. 1 i 2 ufp sprawował nadzór i kontrolę nad wykonywaniem budżetu w części 70, za wyjątkiem kontroli nad przestrzeganiem procedur dotyczących ewidencji należności z tytułu kar i opłat.

Ujawnione w toku kontroli NIK nieprawidłowości nie miały istotnego wpływu na realizację budżetu w tej części i polegały na:

- nieprawidłowym obiegu dokumentów, w wyniku czego należności budżetowe zostały w sposób niekompletny ujęte w księgach rachunkowych i wykazane w sprawozdaniach budżetowych – dopiero w trakcie kontroli dokumenty będące podstawą zaksięgowania należności w kwocie 528,6 tys. zł zostały przekazane przez departamenty merytoryczne do departamentu odpowiedzialnego za prowadzenie ksiąg rachunkowych UKNF i wprowadzone do ksiąg rachunkowych oraz wykazane w sprawozdaniach;
- nieuzasadnionej zwłoce w wystawianiu tytułów wykonawczych.

Powyższe nieprawidłowości nie wpłynęły na obniżenie pozytywnej oceny ogólnej.

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie prawidłowość sporządzania rocznych sprawozdań za 2016 r. przez dysponenta części 70 – Komisja Nadzoru Finansowego:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1)

oraz sprawozdania w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2016 r. o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) i o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Kwoty wykazane w sprawozdaniach kontrolowanej jednostki były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Przyjęty system kontroli zarządczej zapewniał – za wyjątkiem kontroli obiegu dokumentów dotyczących ustalania należności – w sposób racjonalny kontrolę prawidłowości sporządzonych sprawozdań budżetowych, sprawozdań w zakresie operacji finansowych. Wyżej wymienione sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

Kalkulacja oceny ogólnej wykonania budżetu państwa w części 70 – Komisja Nadzoru Finansowego przedstawiona została w załączniku 4 do niniejszej informacji.

³ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2016 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej, ani dla oceny negatywnej, stosuje się ocenę opisową.

⁴ Dz.U. z 2016 r. poz. 1870, ze zm.

2. Uwagi i wnioski

W latach 2011-2016 Komisja Nadzoru Finansowego nałożyła kary pieniężne na pięć podmiotów mających siedzibę za granicą. Wszystkie kary zostały nałożone w związku z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych⁵ lub ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi⁶. KNF wystawiła tytuły wykonawcze i przekazała je do organu egzekucyjnego (Naczelnika Pierwszego Urzędu Skarbowego Warszawa-Śródmieście), który wskazał, iż nie ma możliwości wszczęcia i prowadzenia egzekucji administracyjnej, gdyż kary pieniężne nałożone przez KNF nie należą do katalogu należności wymienionych w ustawie z dnia 11 października 2013 r. o wzajemnej pomocy przy dochodzeniu podatków, należności celnych i innych należności pieniężnych⁷, w których dochodzeniu można zwrócić się o pomoc do innego państwa.

Biorąc pod uwagę zwiększającą się liczbę podmiotów mających siedzibę poza granicami kraju, działających na rynku finansowym, w ocenie NIK zasadne jest zainicjowanie przez Ministra Rozwoju i Finansów działań legislacyjnych mających na celu umożliwienie wszczęcia i prowadzenia egzekucji administracyjnej kar pieniężnych nałożonych przez KNF na podmioty mające siedzibę lub miejsce zamieszkania poza terytorium RP. Powinno to przyczynić się do zwiększenia skuteczności windykacji należności, a tym samym skuteczności nadzoru KNF nad podmiotami rynku finansowego.

W wystąpieniu pokontrolnym NIK sformułowała także wniosek o podjęcie działań w celu zapewnienia odpowiedniego obiegu dokumentów będących podstawą ujęcia należności w księgach rachunkowych w terminach zapewniających prawidłowe i kompletne wykazanie należności w sprawozdaniach budżetowych i finansowych. Działania podjęte przez Przewodniczącą KNF w związku z realizacją wniosku pokontrolnego zostały przedstawione w rozdziale IV Informacji.

⁵ Dz.U. z 2016 r. poz. 1639, ze zm.

⁶ Dz.U. z 2016 r. poz. 1636, ze zm.

⁷ Dz.U. poz. 1289, ze zm.

III. Wyniki kontroli wykonania budżetu państwa

1. Dochody budżetowe

Zgodnie z założeniami przyjętymi do kontroli wykonania budżetu państwa w 2016 r., kontrola dochodów budżetowych w części 70 – Komisja Nadzoru Finansowego została ograniczona do przeprowadzenia analizy porównawczej danych ujętych w rocznym sprawozdaniu budżetowym Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z danymi wykazanymi w sprawozdaniu Rb-27 za rok 2015.

W ustawie budżetowej na rok 2016 dochody budżetu państwa w części 70 zostały zaplanowane w kwocie 237.287,0 tys. zł, z tego z tytułu wpłat zaliczek na koszty nadzoru 227.887,0 tys. zł oraz innych źródeł stanowiących dochód budżetu państwa 9.400,0 tys. zł. Zrealizowane dochody wyniosły 128.031,8 tys. zł i stanowiły 54,0% kwoty planowanej oraz 56,0% dochodów zrealizowanych w 2015 r.

Niższa realizacja planu dochodów wynikała m.in. ze zwrotów nadpłat z rozliczenia zaliczek na pokrycie kosztów nadzoru za rok 2015 (77.960,5 tys. zł), zaległości z tytułu opłaty rocznej od podmiotów rynku kapitałowego (2.998,4 tys. zł) oraz zmiany zasad wnoszenia wpłat na pokrycie kosztów nadzoru przez banki i zakłady ubezpieczeń, w wyniku czego łączna kwota bieżących wpłat wniesionych w 2016 r. przez podmioty nadzorowane na pokrycie kosztów nadzoru była niższa niż w latach poprzednich.

Głównym źródłem dochodów w części 70 były wpłaty, wnoszone przez podmioty nadzorowane, na pokrycie wydatków stanowiących koszty nadzoru nad rynkiem finansowym. Dochody te są corocznie planowane w wysokości równej planowanemu wydatkowi na koszty nadzoru. Do sierpnia 2016 r. wszystkie podmioty obowiązywała zasada zaliczkowego wnoszenia opłat w ciągu roku, w proporcji do sumy ich aktywów (banki, spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe, powszechne towarzystwa emerytalne), rodzaju lub wartości transakcji (podmioty rynku kapitałowego) albo składek przypisanych brutto (zakłady ubezpieczeń). Ustalenie faktycznej kwoty wydatków (kosztów nadzoru), przypadającej na każdy podmiot nadzorowany, dokonywane było po zakończeniu roku budżetowego, po wyliczeniu kosztów nadzoru, przypadających na poszczególne rynki nadzorowane. Jednocześnie ustalane były kwoty niedopłaty (wpłacanej przez podmiot nadzorowany) lub nadpłaty (zwracanej podmiotom nadzorowanym lub zaliczanej na poczet kolejnych wpłat) odrębnie na każdy podmiot nadzorowany. Z tego względu ewentualne nadpłaty lub niedopłaty na koszty nadzoru roku poprzedniego miały wpływ na wykonanie dochodów w kolejnym roku budżetowym.

W sierpniu 2016 r. wydane zostały dwa rozporządzenia zmieniające zasady wnoszenia wpłat na pokrycie kosztów nadzoru przez banki i zakłady ubezpieczeń⁸. Zgodnie z tymi rozporządzeniami, do rozliczenia kosztów nadzoru za rok 2015 należało stosować przepisy dotychczasowe i z tego względu UKNF zwróciło podmiotom nadpłaty za rok poprzedni. Według nowych zasad opisanych w rozporządzeniach, wpłaty powinny być wnoszone jednorazowo za dany rok, w proporcji do kosztów nadzoru za rok poprzedni oraz odpowiednio udziału podmiotu nadzorowanego w sumie aktywów wszystkich banków lub sumie składek przypisanych brutto wszystkich zakładów ubezpieczeń. Tak ustalone wpłaty są znacznie niższe niż zaliczki ustalane w odniesieniu do sumy aktywów banków lub sumy składek przypisanych brutto zakładów ubezpieczeń. Z tego względu dochody za rok 2016 wykonane zostały w kwocie niższej niż w latach poprzednich.

Ponadto 1 stycznia 2016 r. weszło w życie nowe rozporządzenie regulujące zasady wnoszenia opłat na pokrycie kosztów nadzoru nad rynkiem kapitałowym⁹, zgodnie z którym do wnoszenia opłat na pokrycie

⁸ Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2016 r. w sprawie wpłat na pokrycie kosztów nadzoru bankowego (Dz.U. poz. 1371) oraz rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2016 r. w sprawie wpłat na pokrycie kosztów nadzoru nad działalnością ubezpieczeniową, reasekuracyjną oraz w zakresie pośrednictwa ubezpieczeniowego (Dz.U. poz. 1363).

⁹ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 29 grudnia 2015 r. w sprawie opłat na pokrycie kosztów nadzoru nad rynkiem kapitałowym (Dz.U. poz. 2347, ze zm.).

kosztów nadzoru zobowiązanych zostało znacznie więcej podmiotów niż dotychczas. Jednak nie wszystkie podmioty zobowiązane dopełniły obowiązku wniesienia opłaty do końca 2016 r., co również przyczyniło się do niższego wykonania dochodów w części 70.

Należności na koniec 2016 r. wyniosły 34.133,7 tys. zł, z tego z tytułu kar pieniężnych nałożonych na osoby prawne 20.337,4 tys. zł, kar nałożonych na osoby fizyczne 2.711,9 tys. zł, wpływów z różnych dochodów (obejmujących należne wpłaty od podmiotów nadzorowanych z tytułu pokrycia kosztów nadzoru) 5.562,0 tys. zł i odsetek od nieterminowych wpłat kar 5.200,2 tys. zł. Należności wymagalne wynosiły 33.933,7 tys. zł, tj. 99,4% ogółu należności pozostałych do zapłaty. W porównaniu do stanu na koniec 2015 r. należności były wyższe o 9.249,0 tys. zł, tj. o 37,2%, a zaległości o 9.220,4 tys. zł, tj. 37,3%. Wzrosły zarówno zaległości z kar nałożonych na osoby fizyczne i prawne, jak i zaległości z tytułu wpłat na koszty nadzoru oraz z naliczonych odsetek.

Po kontroli wykonania budżetu państwa w części 70 za rok 2015 Najwyższa Izba Kontroli wniosowała o zapewnienie bezzwłocznego podejmowania egzekucji zaległych należności z tytułu nałożonych kar. W celu realizacji tego wniosku zwiększono zatrudnienie w ramach Samodzielnego Stanowiska ds. Należności Budżetowych z jednej do czterech osób. Zwiększenie liczby pracowników odpowiedzialnych za dochodzenie zaległości pozwoliło uporządkować ewidencje prowadzonych spraw. Wdrożone zostało także zarządzenie nr 62/2015 Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 31 grudnia 2015 r. w sprawie wprowadzenia zasad i trybu dochodzenia niepodatkowych należności budżetu państwa w Urzędzie Komisji Nadzoru Finansowego.

Wprowadzone zmiany nie zapewniły wyeliminowania opóźnień w wystawianiu tytułów wykonawczych. W wyniku kontroli stwierdzono nadal przypadki nieuzasadnionej zwłoki, trwającej 18 lub więcej tygodni, w wystawianiu tytułów wykonawczych (w trzech przypadkach na osiem analizowanych), co wskazuje na konieczność kontynuowania działań w celu zwiększenia efektywności dochodzenia należności budżetowych. Szczegółowe informacje o wykonaniu dochodów w 2016 r. przedstawiono w załączniku nr 1 do informacji.

2. Wydatki budżetu państwa

2.1. Wydatki budżetu państwa

Wydatki budżetowe w 2016 r. zostały zrealizowane w kwocie 201.279,3 tys. zł i stanowiły 88,2% wydatków planowanych po zmianach (228.202,0 tys. zł) oraz były równe 97,6% wydatków zrealizowanych w roku poprzednim (206.210,5 tys. zł).

Wydatki zrealizowano w dziale 758 *Różne rozliczenia*, w rozdziale 75821 *Komisja Nadzoru Finansowego* w kwocie 201.268,1 tys. zł oraz w dziale 752 *Obrona Narodowa*, w rozdziale 75212 *Pozostałe wydatki obronne* w kwocie 11,2 tys. zł (z przeznaczeniem na szkolenia). Środki zostały przeznaczone na sfinansowane wykonania zadań KNF i Urzędu KNF, w tym wynagrodzenia pracowników UKNF, inne wydatki bieżące oraz zakupy i wydatki inwestycyjne.

Szczegółowe informacje o wykonaniu wydatków w 2016 r. przedstawiono w załączniku nr 2 do informacji.

Zobowiązania w części 70 budżetu państwa na koniec 2016 r. wyniosły 10.844,8 tys. zł i były niższe niż kwota zobowiązań na koniec 2015 r. o 5,3 tys. zł. Główną pozycję (8.049,1 tys. zł) stanowiły zobowiązania z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego i pochodnych od wynagrodzeń, które w porównaniu ze stanem na koniec 2015 r. wzrosły o 1,0%. Zobowiązania wymagalne na koniec 2016 r. nie wystąpiły.

Wydatki na świadczenia na rzecz osób fizycznych w 2016 r. wyniosły 549,6 tys. zł, co stanowiło 0,3% poniesionych wydatków ogółem i obejmowały wynagrodzenia mediatorów i sędziów sądu

polubownego, dofinansowanie do zakupu okularów dla pracowników oraz do kosztów doskonalenia zawodowego, a także koszty związane z praktykami studenckimi.

Wydatki bieżące jednostek budżetowych w 2016 r. wyniosły 187.126,1 tys. zł, tj. 94,6% planu po zmianach i były wyższe od wykonania w 2015 r. o 13.948,4 tys. zł, tj. o 8,1%.

Największą pozycję w grupie wydatków bieżących jednostek budżetowych (70,2%) stanowiły wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń (131.382,3 tys. zł i 98,3% planu po zmianach). Wydatki na zakupy towarów i usług¹⁰ (28.243,8 tys. zł i 83,9% planu po zmianach) stanowiły 15,1% wydatków w tej grupie, wydatki na podróże służbowe krajowe i zagraniczne (5.287,1 tys. zł i 89,1% planu po zmianach) – 2,8% ogółu wydatków bieżących jednostek budżetowych, a składki do organizacji międzynarodowych¹¹ (17.687,6 tys. zł i 99,8% planu po zmianach) – 9,5% ogółu wydatków bieżących jednostek budżetowych.

Przeciętne zatrudnienie w 2016 r. w części 70 wyniosło 911 osób i było wyższe od przeciętnego zatrudnienia w 2015 r. o jedną osobę (w grupie osób nieobjętych mnożnikowym systemem wynagrodzeń).

Wydatki na wynagrodzenia wzrosły w porównaniu do wydatków w 2015 r. o 5.455,1 tys. zł, tj. o 5,1%. Przeciętne wynagrodzenie (włącznie z dodatkowym wynagrodzeniem rocznym) w 2016 r. wyniosło 10.132,86 zł i było wyższe od przeciętnego wynagrodzenia w 2015 r. o 5,1%.

Szczegółowe informacje o zatrudnieniu i wynagrodzeniach przedstawione zostały w załączniku nr 3 do informacji.

Wydatki majątkowe w 2016 r. zrealizowano w wysokości 13.603,6 tys. zł, tj. 41,3% planu po zmianach. Były one niższe od wykonania w 2015 r. o 19.324,8 tys. zł, tj. o 58,7%. W ramach wydatków majątkowych w 2016 r. sfinansowano m.in. zakup i wdrożenie nowego systemu finansowo-księgowego (2.180,8 tys. zł), zakup systemu wspomagającego działalność inspekcyjną (2.577,4 tys. zł), zakupy sprzętu komputerowego (1.874,8 tys. zł). Niskie wykonanie wydatków majątkowych wynikało między innymi z oszczędności uzyskanych w ramach przetargów oraz z rezygnacji lub przesunięcia w czasie realizacji części projektów. Nie wpłynęło to negatywnie na działalność UKNF.

Przeprowadzona przez NIK kontrola wydatków w wysokości 37.417,9 tys. zł, tj. 18,6% wydatków ogółem w części 70 budżetu państwa, wykazała, że były one dokonywane zgodnie z przeznaczeniem określonym w planie finansowym, na zakupy i usługi służące realizacji celów jednostki oraz zgodnie z przepisami dotyczącymi wydatkowania środków publicznych. Badanie wydatków przeprowadzono na próbie wybranej metodą monetarną (MUS) i uzupełnionej zapisami dobranymi metodą celową, spośród pozapłacowych wydatków, z wyłączeniem wydatków poniżej 500 zł. Badaniem objęto 159 zapisów księgowych wraz z dokumentacją źródłową, w tym w grupie wydatków majątkowych 20 zapisów na kwotę 12.390,1 tys. zł oraz w grupie wydatków bieżących pozapłacowych 139 zapisów na kwotę 25.027,9 tys. zł. Wszystkie wydatki z wybranej próby sprawdzono pod względem prawidłowości wyboru trybów udzielania zamówień publicznych albo wyłączenia stosowania ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych¹² i nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

W ramach kontroli szczegółowo sprawdzono prawidłowość przygotowania i przeprowadzenia postępowania oraz udzielenia zamówień publicznych o łącznej wartości wydatków w 2016 r. 3.470,9 tys. zł, z tego:

- na wdrożenie Zintegrowanego Systemu Informatycznego Obszaru Nadzoru Bankowego UKNF – Systemu Wsparcia Inspekcji - w trybie przetargu nieograniczonego (2.577,4 tys. zł);

¹⁰ § 4210 i § 4240-4400.

¹¹ § 4540 i § 4690.

¹² Dz.U. z 2015 r. poz. 2164, ze zm.

- na świadczenie usługi dostępu do serwisu informacyjnego PAP – zamówienie z wolnej ręki (149,1 tys. zł);
- na przeprowadzenie badania przez biegłego rewidenta historycznej informacji finansowej jednej ze spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych – do zlecenia badania nie stosuje się przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych).

Nie stwierdzono naruszeń przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych.

Wydatki poniesione na realizację umów zawartych w wyniku skontrolowanych postępowań były celowe, zakupione towary i usługi były niezbędne dla wykonywania zadań Komisji i Urzędu KNF.

2.2. Efekty rzeczowe prowadzonej działalności

Zadanie Komisji Nadzoru Finansowego i UKNF, określone w budżecie w układzie zadaniowym jako *nadzór nad rynkiem finansowym*, zostało wykonane w sposób zapewniający osiągnięcie zaplanowanych mierników. Od 2016 r. dla zadania ustalono dwa mierniki:

- liczba zakończonych postępowań administracyjnych dotyczących rynku finansowego w stosunku do liczby wniosków o przeprowadzenie tych postępowań złożonych przez nadzorowane podmioty oraz
- liczba zakończonych postępowań inspekcyjnych w stosunku do liczby planowanej.

W 2016 r. wartość obu mierników była wyższa niż planowana i wyniosła odpowiednio 98% przy planowanej wartości 87% dla pierwszego miernika oraz 106% przy planowanej wielkości 100% dla drugiego miernika.

3. Sprawozdania

Sprawozdania budżetowe sporządzone przez dysponenta części 70 – Komisji Nadzoru Finansowego za rok 2016:

- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1),

a także sprawozdania w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2016 r. o stanie:

- należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N),
- zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z)

zostały sporządzone w terminach określonych w rozporządzeniach Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej¹³ i z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych¹⁴ oraz z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym¹⁵.

Najwyższa Izba Kontroli potwierdza zgodność kwot dochodów, wydatków oraz należności i zobowiązań ujętych w sprawozdaniach budżetowych za rok 2016 z ewidencją księgową.

Przyjęty system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny – poza stwierdzoną nieprawidłowością – kontrolę prawidłowości sporządzonych sprawozdań. Stwierdzona nieprawidłowość polegała na niekompletnym przekazaniu przez dwa departamenty merytoryczne, dokumentów poświadczających powstanie należności w 2016 r. bądź w latach wcześniejszych, do jednostki organizacyjnej UKNF odpowiedzialnej za prowadzenie ksiąg rachunkowych UKNF. Skutkiem stwierdzonej nieprawidłowości było zaniżenie wartości należności w księgach rachunkowych oraz w sprawozdaniach Rb-27 (rocznym) i Rb-N (za IV kwartał) łącznie o 562,0 tys. zł. W trakcie kontroli oba

¹³ Dz.U. z 2016 r. poz. 1015, ze zm.

¹⁴ Dz.U. z 2014 r. poz. 1773.

¹⁵ Dz.U. Nr 298, poz. 1766.

departamenty merytoryczne przekazały właściwe dokumenty, należności zostały ujęte w księgach rachunkowych wraz z odsetkami, a sprawozdania zostały skorygowane.

IV. Informacje dodatkowe

W wystąpieniu pokontrolnym, skierowanym do Przewodniczącego KNF, NIK oceniła pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2016 r. w części 70 – Komisja Nadzoru Finansowego. Wystąpienie zawierało opis nieprawidłowości w obiegu dokumentów, skutkującej nieterminowym ujmowaniem należności w księgach rachunkowych UKNF, oraz polegającej na nieuzasadnionej zwłóce w wystawianiu tytułów wykonawczych. W związku ze pierwszą nieprawidłowością, NIK wniosowała o podjęcie działań w celu zapewnienia przekazywania dokumentów, będących podstawą ujęcia należności, do komórki organizacyjnej UKNF odpowiedzialnej za prowadzenie ksiąg rachunkowych w terminach zapewniających prawidłowe i kompletne wykazanie należności w sprawozdaniach budżetowych i finansowych. Ponadto NIK wskazała na konieczność dalszego zwiększania efektywności działalności w zakresie egzekucji zaległości.

W odpowiedzi z dnia 28 kwietnia 2017 r. na wystąpienie pokontrolne, Przewodniczący KNF, w nawiązaniu do wniosku zawartego w wystąpieniu poinformował, że podjęte zostały prace nad zmianami organizacyjnymi i zasadami obiegu dokumentów, mające wzmocnić nadzór nad terminowością przekazywania dokumentów do księgowości. Ponadto Przewodniczący poinformował, że planowane jest zwiększenie zatrudnienia w jednostce organizacyjnej UKNF odpowiedzialnej za dochodzenie należności budżetowych, a także udoskonalenie narzędzi informatycznych wspomagających proces dochodzenia należności.

Załączniki

Załącznik 1. Dochody budżetowe w części 70 – Komisja Nadzoru Finansowego

Lp.	Wyszczególnienie	2015	2016		5:3	5:4
		Wykonanie	Ustawa ¹⁾	Wykonanie		
		tys. zł			%	
1	2	3	4	5	6	7
	Ogółem cz. 70 Komisja Nadzoru Finansowego, w tym:	228.715,7	237.287,0	128.031,8	56,0	54,0
1.	dział 758 Różne rozliczenia	228.715,7	237.287,0	128.031,8	56,0	54,0
1.1.	rozdział 75821 Komisja Nadzoru Finansowego	228.715,7	237.287,0	128.031,8	56,0	54,0
1.1.1.	§ 0570 Grzywny, mandaty i inne kary pieniężne od ludności (osoby fizyczne)	1.080,2	500,0	1.051,5	97,3	210,3
1.1.2.	§ 0580 Grzywny, mandaty i inne kary pieniężne od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych	3.909,2	8.500,0	3.137,9	80,3	36,9
1.1.3.	§ 0690 Wpływy z różnych opłat	46.382,7	49.573,0	1.136,0	2,4	2,3
1.1.4.	§ 0970 Wpływy z różnych dochodów	177.237,7	178.664,0	122.458,6	69,1	68,5

Dane na podstawie rocznego sprawozdania Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych.

¹⁾ Znowelizowana ustawa budżetowa na rok 2016.

Załącznik 2. Wydatki budżetu państwa w części 70 – Komisja Nadzoru Finansowego

Lp.	Wyszczególnienie	2015		2016		6:3	6:4	6:5
		Wykonanie	Ustawa ¹⁾	Plan finansowy	Wykonanie			
		tys. zł						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Ogółem, w tym:	206.210,5	227.902,0	228.202,0	201.279,3	97,6	88,3	88,2
1.	758 Różne rozliczenia							
1.1.	75821 Komisja Nadzoru Finansowego	206.195,6	227.887,0	228.187,0	201.268,1	97,6	88,3	88,2
1.1.1.	§ 3020 Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	26,9	30,0	330,0	329,8	1.223,8	1.099,3	99,9
1.1.2.	§ 3030 Różne wydatki na rzecz osób fizycznych	77,5	132,0	232,0	219,8	283,7	166,5	94,7
1.1.3.	§ 4010 Wynagrodzenia osobowe pracowników	98.647,6	103.589,0	104.185,0	104.093,5	105,5	100,5	99,9
1.1.4.	§ 4040 Dodatkowe wynagrodzenie roczne	6.670,1	8.204,0	6.712,0	6.678,9	100,1	81,4	99,5
1.1.5.	§ 4090 Honoraria	266,6	500,0	563,5	255,7	95,9	51,1	45,4
1.1.6.	§ 4110 Składki na ubezpieczenia społeczne	15.215,9	16.865,0	17.078,9	15.978,4	105,0	94,7	93,6
1.1.7.	§ 4120 Składki na Fundusz Pracy	2.106,7	2.720,0	2.715,0	2.243,8	106,5	82,5	82,6
1.1.8.	§ 4140 Wpłaty na PFRON	866,8	0,0	896,0	890,1	102,7		99,3
1.1.9.	§ 4170 Wynagrodzenia bezosobowe	1.357,4	1.500,0	1.517,3	1.241,9	91,5	82,8	81,9
1.1.10.	§ 4190 Nagrody konkursowe	20,0	20,0	20,0	20,0	100,0	100,0	100,0
1.1.11.	§ 4210 Zakup materiałów i wyposażenia	2.476,5	3.700,0	3.550,0	2.426,3	98,0	65,6	68,3
1.1.12.	§ 4220 Zakup środków żywności		100,0	100,0	79,2		79,2	79,2
1.1.13.	§ 4260 Zakup energii	1.401,9	1.800,0	1.900,0	1.594,1	113,7	88,6	83,9
1.1.14.	§ 4270 Zakup usług remontowych	1.985,4	2.500,0	1.565,0	1.067,2	53,8	42,7	68,2
1.1.15.	§ 4280 Zakup usług zdrowotnych	43,6	60,0	60,0	41,1	94,2	68,5	68,5
1.1.16.	§ 4300 Zakup usług pozostałych	17.040,8	17.691,0	19.491,9	16.817,1	98,7	95,1	86,3
1.1.17.	§ 4360 Oplaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	421,8	700,0	700,0	455,1	107,9	65,0	65,0
1.1.18.	§ 4380 Zakup usług obejmujących tłumaczenia	291,3	250,0	354,7	177,2	60,8	70,9	50,0
1.1.19.	§ 4390 Zakup usług obejmujących wykonanie ekspertyz, analiz i opinii	1.110,8	1.800,0	2.250,0	1.421,5	128,0	79,0	63,2
1.1.20.	§ 4400 Oplaty za administrowanie i czyszcze za budynki, lokale i pomieszczenia garażowe	3.955,4	4.400,0	5.055,0	4.244,3	107,3	96,5	84,0
1.1.21.	§ 4410 Podróże służbowe krajowe	1.196,1	3.200,0	2.700,0	2.292,2	191,6	71,6	84,9
1.1.22.	§ 4420 Podróże służbowe zagraniczne	3.115,1	3.500,0	3.231,6	2.994,9	96,1	85,6	92,7
1.1.23.	§ 4430 Różne opłaty i składki	169,4	400,0	301,1	219,6	129,7	54,9	72,9
1.1.24.	§ 4440 Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	1.071,9	1.091,0	1.091,0	1.071,9	100,0	98,2	98,2
1.1.25.	§ 4480 Podatek od nieruchomości	84,1	99,0	99,0	83,6	99,4	84,5	84,5
1.1.26.	§ 4520 Oplaty na rzecz budżetów jst	206,9	221,0	221,0	206,0	99,6	93,2	93,2
1.1.27.	§ 4540 Składki do organizacji międzynarodowych	237,4	265,0	365,0	356,9	150,3	134,7	97,8
1.1.28.	§ 4580 Pozostałe odsetki	0,2	0,0	402,0	395,9	162.885		98,5
1.1.29.	§ 4610 Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego	79,6	200,0	200,0	175,2	220,1	87,6	87,6
1.1.30.	§ 4690 Składki do organizacji międzynarodowych, w których uczestnictwo związane jest z członkostwem w Unii Europejskiej	10.768,5	14.000,0	17.350,0	17.330,8	160,9	123,8	99,9
1.1.31.	§ 4700 Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	1.761,6	3.050,0	3.150,0	2.262,6	128,4	74,2	71,8
1.1.32.	§ 6050 Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	13.798,9	16.000,0	10.500,0	1.513,1	11,0	9,5	14,4
1.1.33.	§ 6060 Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	19.129,6	19.300,0	19.300,0	12.090,6	63,2	62,6	62,6
2.	752 Obrona narodowa							
2.1.	75212 Pozostałe wydatki obronne	14,9	15,0	15,0	11,2	75,2	74,7	74,7
2.1.1.	§ 4090 Honoraria	5,0	5,0	5,0	3,2	64,0	64,0	64,0
2.1.2.	§ 4240 Zakup pomocy naukowych, dydaktycznych i książek	1,9	2,0	2,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.1.3.	§ 4700 Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	8,0	8,0	8,0	8,0	100,0	100,0	100,0

Dane na podstawie rocznego sprawozdania Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa.

¹⁾ Znowelizowana ustawa budżetowa na rok 2016.

Załącznik 3. Zatrudnienie i wynagrodzenia w części 70 – Komisja Nadzoru Finansowego

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie 2015			Wykonanie 2016			
		Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70	Wynagrodzenia wg Rb-70 ¹⁾	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego	Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70	Wynagrodzenia wg Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego	8:5
		Osób ²⁾	tys. zł	zł	Osób ²⁾	tys. zł	zł	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Ogółem wg statusu zatrudnienia ³⁾ w tym:	910	105.316,5	9.644,4	911	110.772,4	10.132,9	105,1
1.	Rozdział 75821 Komisja Nadzoru Finansowego	910	105.316,5	9.644,4	911	110.772,4	10.132,9	105,1
1.1.	01 - osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń	907	104.233,0	9.576,7	908	109.680,9	10.066,2	105,1
1.2.	02 - osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe	3	1.083,5	30.096,3	3	1.091,5	30.318,5	100,7

¹⁾ Zgodnie z przepisami § 20 pkt 12 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetu państwa stanowiącej załącznik nr 37 do rozporządzenia Ministra w sprawie sprawozdawczości budżetowej, w sprawozdaniu Rb-70 wykazuje się wysokość wynagrodzeń osobowych, dodatkowe wynagrodzenie roczne, uposażenia żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy oraz dodatkowe uposażenia roczne żołnierzy zawodowych i nagrody roczne funkcjonariuszy (§ 401–405 oraz § 406 dla funkcjonariuszy Służby Celnej, a dla żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy tylko w zakresie dotyczącym nagród i zapomóg i § 407 klasyfikacji budżetowej).

²⁾ W przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

³⁾ Status zatrudnienia określony został w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Załącznik 4. Kalkulacja oceny ogólnej w części 70 – Komisja Nadzoru Finansowego

Oceny wykonania budżetu w części 70 – Komisja Nadzoru Finansowego dokonano, stosując kryteria¹⁶ oparte na wskaźnikach wartościowych opracowanych przez NIK i opublikowanych w Analizie wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2016 roku¹⁷.

Dochody¹⁸: 128.031,8 tys. zł

Wydatki (W): 201.279,3 tys. zł

Łączna kwota G: 201.279,3 tys. zł (kwota wydatków)

Waga wydatków w łącznej kwocie: $Ww = W : G$ (1,0)

Nieprawidłowości w wydatkach: nie wystąpiły

Ocena cząstkowa wydatków: 5

Wynik końcowy Wk: $5 \times 1,0 = 5,0$

Ze względu na błędy w sprawozdaniach budżetowych, które zostały usunięte w trakcie kontroli, wynik końcowy został obniżony o 1 punkt.

Wynik końcowy Wk: 4,0

Ocena końcowa: pozytywna

¹⁶ <http://www.nik.gov.pl/kontrole/standardy-kontroli-nik/>

¹⁷ Porównaj: <http://www.nik.gov.pl/kontrole/analiza-budzetu-panstwa/>

¹⁸ W częściach budżetu państwa, w których zgodnie z założeniami do kontroli wykonania budżetu państwa nie są badane dochody nie dokonuje się oceny cząstkowej dla dochodów i przy ustalaniu wartości G nie uwzględnia się kwoty dochodów.

Załącznik 5. Wykaz organów, którym przekazano informację o wynikach kontroli

1. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
2. Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
3. Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
4. Prezes Rady Ministrów
5. Prezes Trybunału Konstytucyjnego
6. Rzecznik Praw Obywatelskich
7. Sejmowa Komisja Finansów Publicznych
8. Sejmowa Komisja do Spraw Kontroli Państwowej
9. Minister Rozwoju i Finansów
10. Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego